

Nieuwsbrief NL-RUHR no. 8: september – oktober 2010

Beste lezer,

Het Ruhrgebied is dit jaar Europese Culturele Hoofdstad 2010. Deze nieuwsbrief zal u tot het einde van het jaar attent maken op de culturele evenementen tijdens RUHR.2010 met een inbreng van Nederlandse kunstenaars.

Wat gebeurt er in de komende weken zoal in het Ruhrgebied? Hieronder een selectie van bijzondere activiteiten.

Een nieuw muziek- en theaterseizoen

Met onder andere premières van 'Candide' en 'Gisela'

Ook in het Ruhrgebied betekent september de start van een nieuwe muziek- en theaterseizoen. Met in september meteen twee bijzondere premières: van *Candide* en *Gisela*. *Candide* van Voltaire is een coproductie van het Nederlandse [Veenfabriek](#) en [Schauspielhaus Bochum](#). Regisseur Paul Koek werkt voor deze productie met een gemengde Duitse en Nederlandse cast van acteurs en muzikanten. In *Candide* worden vragen gesteld over onze wereld, in hoeverre die ideaal is, en wat men er zelf aan kan doen de wereld te verbeteren. De première van *Candide* vindt plaats op 23 september in Bochum. Bijzonder is ook dat de samenwerking met De Veenfabriek de komende drie jaar voortgezet gaat worden. *Candide* komt tot stand met ondersteuning van het Theater Instituut Nederland in het kader van NL-RUHR.

Twee dagen later, op 25 september, vindt een tweede belangrijke première plaats, namelijk die van *Gisela*, de nieuwe opera van componist Hans Werner Henze. Henze, een van de meest belangrijke hedendaagse componisten, is zelf afkomstig uit het Ruhrgebied en krijgt derhalve van muzikaal Ruhrgebied een erbetoon met een uitgebreid programma. De wereldpremière van *Gisela* is daarvan misschien wel het belangrijkste onderdeel. De opera wordt geregisseerd door Pierre Audi, bekend als artistiek directeur van de [Nederlandse Opera](#) en van het [Holland Festival](#) en van vele opera- en theaterregies.

Het blijft in de Duitse (en Nederlandse) theaters uiteraard niet bij deze twee coproducties van Nederlandse en Duitse theatermakers. Wat kunnen we nog meer verwachten? We vragen het aan **Anja Krans**, programmamanager van **Theaterinstituut Nederland (TIN)**.

"Schauspielhaus Bochum brengt in de eerste maand van het nieuwe seizoen een bijzonder NL-programma. Behalve 'Candide' is dat bijvoorbeeld ook de herneming van [Ubu](#), een andere bijzondere coproductie, van Schauspielhaus Essen met Toneelgroep Amsterdam (vanaf 29 oktober). Maar er is ook ['Life Streaming'](#) van [Dries Verhoeven](#) (van 30 september tot 10 oktober) en [Vielfalt](#) van [Jakob Ahlbom](#) (op 17 oktober). Dus naast de wat gezaghebbende theatermakers brengen ze ook een nieuwe generatie. Een andere jonge maker van die nieuwe generatie, [Boukje Schweigman](#), is ook in Bochum

te zien, maar dan tijdens het Fidena-festival. Zij brengt haar voorstelling [Tussen](#). En ook deze voorstelling is weer een voorbeeld hoe typisch Nederlandse kwaliteiten als het bewegingstheater/mime en locatietheater een plek verwerven binnen het Duitse theater.

Later dit najaar volgt dan nog [Holland Panorama](#); een reeks concerten met Nederlandse muziek in Konzerthaus Dortmund in samenwerking met Muziek Centrum Nederland. En in Nederland zou tijdens de Internationale Keuze in de Rotterdamse Schouwburg van 17 t/m 19 september 'Der perfekte Tag - Ruhrtrilogie Teil 3' van René Pollesch te zien zijn, maar vanwege een beenbreuk van de hoofdrolspeler vindt deze voorstelling helaas niet plaats.

En dan vergeet ik eigenlijk nog te vertellen dat [Boulevard of Broken Dreams](#) het [MELEZ festival](#) afsluit in Bochum, in het laatste weekend van oktober, in de prestigieuze Jahrhunderthalle. MELEZ is een cultureel divers festival met voorstellingen van onder andere [Ilay den Boer](#), [Baraná Quintett](#), [De Jongens Driest](#) en [DJ OMFO](#). In het slotweekend wordt ook een modeshow gehouden, geïnspireerd op alle windstreken, op een tafel van 100 meter lang van Piet Hein Eek. André Amaro gaat koken en tal van artiesten zullen optreden. Ofwel, de Boulevard krijgt kleur! Dat wordt vast een mooi afsluitend en artistiek interessant feestje”.

De Jongens Driest

Hoe is TIN bij de samenwerking tussen Nederland en Duitsland betrokken? Wat is jouw rol bijvoorbeeld?

“TIN heeft dankzij een subsidie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken een aantal projecten ondersteund. Maar belangrijker is dat we bijvoorbeeld met de dramaturgen van Schauspielhaus Bochum, met de artistieke directie van Fidena en met het MELEZ festival nauwe contacten onderhouden en hen introduceren in het Nederlandse theater en dans. We nodigen hen uit te komen kijken, geven tips, vertellen wat de nieuwste ontwikkelingen zijn, en proberen hen te verleiden om verder te kijken dan de grote namen. Verder te kijken dan wat ze al kennen. Dat heeft er bijvoorbeeld toe geleid dat de talentvolle acteur Nasrdin Dchar van gezelschap [Likeminds](#) in oktober in Dortmund zijn voorstelling 'In Transit' gaat spelen (op 9 oktober)”.

Waar kijk je zelf het meest naar uit, en waarom?

“Ik vind dat er de komende maanden zo veel interessante voorstellingen te zien zijn, dat is lastig kiezen. Maar ik ben wel erg benieuwd hoe Nasrdin het in Duitsland doet. En ja, De Veenfabriek. Wordt het vanuit Nederlandse ogen een 'Duitse' voorstelling? Of krijgt het Duitse filosofische theater wat meer de luchtigheid en de schwing van het Nederlandse theater? Koek blijft een muzikant natuurlijk. Zal hij een mooie synergie tussen beide weten te bereiken, met een stevige maatschappelijke inhoud, en dan op muzikale wijze? Het Duitse theater zit veel dichtter op de maatschappij, en ook Koek is iemand die vragen naar de actualiteit niet uit de weg gaat. Ik ben heel benieuwd hoe de beide gezelschappen hierin samen zullen optrekken”.

Op de [NL-RUHR](#) site is van alle genoemde voorstellingen meer informatie te vinden.

Festival 'Brachen Siedlung' verkent braakliggende terreinen

In Duisburg van 17 t/m 19 en van 24 t/m 26 september. In Arnhem/ Nijmegen vanaf 1 oktober.

In de nazomer van 2010 strijkt een cultuurkaravaan uit Arnhem en Nijmegen neer op braakliggende terreinen in de grensregio. Met mobiele architectuur, muziek, theater, literatuur, film en beeldende kunst laat *Brachen Siedlung* hoe lege plekken in Arnhem, Nijmegen, en Duisburg weer tot leven kunnen komen. Het festival is een initiatief van het Arnhemse kunstinitiatief [G.A.N.G.](#) Beeldend kunstenaars Alphons ter Avest, Frank Havermans en Rob Voerman maakten drie mobiele ruimten: een tentoonstellingsruimte, een podium en een bar. In de tentoonstellingsruimte wordt beeldende kunst, mode en productontwerp getoond door de tentoonstellers van [Suze May Sho](#). Op het mobiele podium zijn optredens van ondermeer Het Gelders Orkest, de Ereprijs, Gif-t en Jens van Daele, en filmfestival Go Short vertoont films. Festival Wintertuin, Extrapool en Doornroosje zijn aanwezig met een programma van muziek, literatuur en voordracht. De optredens, presentaties en exposities staan niet los van elkaar: *Brachen Siedlung* wil uitdrukkelijk verbinden en vermengen.

Suze May Sho

Festival *Brachen Siedlung* vindt plaats dicht in de buurt van de centra van de drie steden in het grensgebied. De programmering loopt van vrijdagavond tot zondagmiddag. [Meer informatie](#)

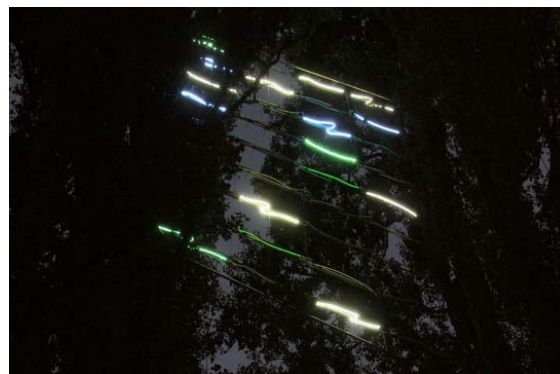
Liquid Area / Wasser Farbe

Expositie met onder andere Paul Baartmans

De expositie *Liquid Area* in Herne gaat over water. Over het water in het Ruhrgebied wel te verstaan, zoals de rivieren de Emscher en de Lippe. In acht tentoonstellingen is water het thema van werk van verschillende kunstenaars. Een daarvan is de Nederlander [Paul Baartmans](#). Baartmans werkt vaak met licht: "Het beeldende middel in mijn werk is licht. Zowel in een museale presentatie als in werk voor de openbare ruimte speel ik met dynamische factoren zoals beweging, toeval en interactiviteit en streef ik naar monumentaliteit. Motieven als schaduw, ritme, geluid, spiegelingen, golfbewegingen, combinaties van lichtkunst met architectuur of (stads-)landschap; alles kan bijdragen tot een geschakeerd resultaat, waarbij verrassing en verwondering voorop staan. Maar bovenal: het laten delen in de kick van het spel".

Hoe Baartmans zijn licht laat schijnen op het water in het Ruhrgebied is te zien van 4 september tot 17 oktober in de Flottmann-Hallen in Herne.

[Meer informatie](#)

Fremde Impulse

Van 5 september tot 22 september

Migratie en reizen zijn altijd van invloed geweest op het Ruhrgebied en op de ontwikkeling ervan. Het gebied is zelfs gevormd door migratie en integratie, zo zou gesteld kunnen worden. Het Ruhrgebied is verbonden met bijna alle van de Duitse regio's en landen in Europa, van Hessen en Lorraine tot Polen en Griekenland. Ook vandaag de dag nog komen mensen uit de hele wereld naar het Ruhrgebied om te leven, of werk te bestuderen. Allen brengen buitenlandse invloeden met zich mee.

Het project *Fremde Impulse* wil in kaart brengen welke invloeden dat zoal zijn geweest. Daartoe werden zo'n 150 gebouwen, plekken en monumenten geselecteerd die de 'vreemde' invloeden door de eeuwen heen duidelijk maken. Deze historische plekken zijn nu van voorzien van informatie over hun verleden en sommigen zijn nu opnieuw te ontdekken en te bezoeken. De informatie over de gebouwen vind is te vinden op internet en in een boek dat is uitgegeven.

Als buurland zijn uiteraard ook Nederlandse invloeden te onderscheiden. Bijvoorbeeld de invloeden van de Nederlandse religieuze vluchtelingen in de Reformatie. Maar ook vernieuwende architectonische invloeden uit de 20e eeuw. [Meer informatie](#)

In september en oktober: 'Retourtje Cultuur RUHR.2010'

Een van de doelstellingen van het Duitsland Instituut Amsterdam, verbonden aan de UvA, is het stimuleren van Nederlands-Duitse netwerken en uitwisselingen. In het kader van RUHR.2010 organiseert het DIA een programma over het Ruhrgebied, bestaande uit drie delen. De eerste is een lezing waar kunsthistoricus Marcel Verhoeven zal vertellen over Duitse kunst en architectuur van de 19e en 20ste eeuw. Het tweede onderdeel is een discussie tussen Christiane Kuhlmann van de fotografische collectie van het Folkwang Museum in Essen, en Inke Arnz van de Hartware MedienKunstVerein in het Dortmunder U. Het derde deel is een eendaagse cultuurreis naar Essen met onder meer een bezoek aan het Folkwang Museum en Zeche Zollverein. Meer informatie vindt u [hier](#).

NL-RUHR: *Nederland pakt groots uit tijdens het Europese Culturele Hoofdstadjaar RUHR.2010 en presenteert zich gezamenlijk onder het motto 'NL-RUHR'. Een overzicht van wat er allemaal te beleven valt, vindt u op de website www.nl-ruhr.de. SICA Dutch Centre for International Cultural Activities verzorgt de Nederlandse berichtgeving; het consulaat-generaal Düsseldorf draagt zorg voor de afstemming en communicatie in Duitsland.*

Voor meer informatie over het programma en locaties van NL-RUHR kunt u een kijkje nemen op www.nl-ruhr.de.

U kunt ons ook vinden op [Facebook](#) en [Twitter](#).

Wilt u deze nieuwsbrief niet meer ontvangen? Mailt u dan naar s.vanlankveld@sica.nl